

Briuselis, 2025 m. gruodžio 1 d.
(OR. en)

16046/25

LIMITE

PROCIV 170
IPCR 93
POLMIL 385
SAN 782
COCON 76
JAI 1821

Tarpinstitucinė byla:
2025/0223 (COD)

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Pirmininkaujančios valstybės narės parengta pažangos ataskaita dėl pasiūlymo dėl reglamento dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo ir Sąjungos paramos ekstremaliosioms sveikatos situacijoms pasirengti ir į jas reaguoti

Šioje ataskaitoje apžvelgiamas atitinkamame Tarybos parengiamajame organe iki šiol atliktas darbas ir pirmiau nurodyto pasiūlymo nagrinėjimo Danijos pirmininkavimo laikotarpiu dabartinė padėtis. Ataskaita parengta pirmininkaujančios valstybės narės atsakomybe, rengiantis 2025 m. gruodžio 8 d. Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdžiui.

Tarybos bus paprašyta su šia ataskaita susipažinti.

Pirmininkaujančios valstybės narės parengta pažangos ataskaita dėl pasiūlymo dėl reglamento dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo ir Sąjungos paramos ekstremaliosioms sveikatos situacijoms pasirengti ir į jas reaguoti

Šioje ataskaitoje apžvelgiamas atitinkamame Tarybos parengiamajame organe iki šiol atliktas darbas ir pirmiau nurodyto pasiūlymo nagrinėjimo Danijos pirmininkavimo laikotarpiu dabartinė padėtis. Ataskaita parengta pirmininkaujančios valstybės narės atsakomybe, rengiantis 2025 m. gruodžio 8 d. Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdžiui.

Tarybos bus paprašyta su šia ataskaita susipažinti.

I. IVADAS

1. 2025 m. liepos 16 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Reglamento dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo ir Sąjungos paramos ekstremaliosioms sveikatos situacijoms pasirengti ir į jas reaguoti, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1313/2013/ES (toliau – pasiūlymas dėl SCSM-HER)¹. Pasiūlymas dėl SCSM-HER yra viena iš sektorių iniciatyvų pagal 2028 – 2034 m. laikotarpiui siūlomą daugiametę finansinę programą (DFP) ir apima siūlomą finansinį paketą, kurio vertė dabartinėmis kainomis – 10,7 mlrd. EUR.
2. Sąjungos civilinės saugos mechanizmo² (toliau – SCSM) peržiūra buvo vienas iš 30 pagrindinių veiksmy, apie kuriuos pranešta 2025 m. kovo 26 d. Komisijos ir vyriausiosios įgaliotinės priimtoje ES pasirengimo krizėms strategijoje, kuria siekiama remti valstybes nares ir stiprinti Europos pajėgumus užkirsti kelią kylančioms grėsmėms ir į jas reaguoti.
3. Pasiūlymu dėl SCSM-HER, grindžiamu SESV 168 straipsnio 5 dalimi, 196 straipsniu ir 322 straipsnio 1 dalies a punktu, nustatomas tiek Sąjungos civilinės saugos mechanizmas (toliau – Sąjungos mechanizmas), tiek Sąjungos finansinė parama civilinei saugai ir pasirengimui ekstremaliosioms sveikatos situacijoms bei reagavimui į jas.
4. Pasiūlymu dėl SCSM-HER išplečiama Sprendimo 2013/1313/ES sritis. Palyginti su dabartine sistema, juo nustatomos įvairios naujovės. Pavyzdžiui, pasiūlymu apjungiamas ir vienu reglamentu nustatomas civilinės saugos finansavimas ir pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas finansavimas. Šiuo požiūriu, be kita ko, siekiama užtikrinti 2027 m. pabaigoje baigiančios galioti programos „ES – sveikatos labui“

¹ Dok. 11689 2025+ADD1.

² 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo.

komponentų, susijusių su pasirengimu ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimu į jas, tęstinumą. Be to, į pasiūlymo antraštinę dalį dėl civilinės saugos ir SCSM veikimo įtraukiami nauji Sąjungos lygmens veiksmai rizikos vertinimo srityje, taip pat pakeitimai, susiję su „resceEU“ ir žinių tinklu. Galiausiai pasiūlyme siūloma nustatyti dar vieną tarpsektorinį krizių koordinavimo lygmenį ir priemones civilinei ir karinei parengčiai bei bendradarbiavimui stiprinti. Tai apima siūlymą įsteigti naują krizių koordinavimo centrą, kurio pagrindas būtų Komisijos Reagavimo į nelaimės koordinavimo centro (RNKC), įsteigto Sprendimu 2013/1313/ES, struktūra ir pajėgumai. Pasiūlyme taip pat numatyta galimybė laikantis tam tikrų sąlygų teikti finansinę paramą tarpsektorinėms krizėms įveikti.

5. Atsižvelgiant į pasiūlyme nurodytus teisinius pagrindus, pasiūlymas dėl SCSM-HER nagrinėjamas pagal įprastą teisėkūros procedūrą (2025/0223/COD). Europos Parlamente už pasiūlymą bendrai atsakingi du komitetai: Aplinkos, klimato ir maisto saugos komitetas bei Visuomenės sveikatos komitetas. Keturi komitetai teiks nuomones: Saugumo ir gynybos komitetas, Vystymosi komitetas, Biudžeto kontrolės komitetas ir Regioninės plėtros komitetas. Biudžeto vertinimą atliks Biudžeto komitetas.
6. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, Europos Audito Rūmai ir Europos regionų komitetas nuomonių dar nepriėmė.
7. Pasiūlymas dėl SCSM-HER buvo aptartas 2025 m. spalio 13–14 d. vykusiame Teisingumo ir vidaus reikalų ministrų tarybos posėdyje, remiantis pirmininkaujančios valstybės narės pateiktu parengiamuoju dokumentu.³ Ministrų politiniai debatai dėl pasiūlymo vyko viešame posėdyje. Ministrai susipažino su pagrindiniais pasiūlymo tikslais ir jo taikymo sritimi ir pasikeitė nuomonėmis dėl bendrų pasiūlymo dėl SCSM-HER tikslų stiprinti Europos pajėgumus užkirsti kelią būsimoms nelaimėms ir krizėms ir į jas reaguoti laikantis visus pavojus apimančio požiūrio. Kai kurie ministrai akcentavo teigiamus elementus, tačiau buvo ir išreiškusių tam tikrą susirūpinimą.

II. DARBAS TARYBOS PARENGIAMUOSIUOSE ORGANUOSE

8. Taryboje pasiūlymą dėl SCSM-HER nagrinėja Civilinės saugos darbo grupė (PROCIV), kuri yra pagrindinis parengiamasis organas. Civilinės saugos srityje PROCIV darbo grupė yra pagrindinis Tarybos parengiamasis organas, atsakingas už dokumentų, susijusių su SCSM,

³ Dok. 13406/1/25 REV 1.

įskaitant Sprendimą 1313/2013/ES, nagrinėjimą. Kai PROCIV darbo grupėje buvo svarstomas pasiūlymas dėl SCSM-HER, pirmininkaujanti valstybė narė sustiprino diskusijas prireikus pakviesdama dalyvauti nagrinėjime kitų susijusių darbo grupių atstovus. Tai paaiškinta toliau.

9. Danijos pirmininkavimo laikotarpiu pasiūlymas dėl SCSM-HER iki šiol buvo nagrinėtas devyniuose PROCIV darbo grupės posėdžiuose (liepos 18 d., rugsėjo 1 d., 8–9 d., 17 d. ir 25 d., spalio 6 d., 20 d. ir 30 d., lapkričio 10 d.). Be to, gruodžio mėn. numatyta surengti dar du PROCIV darbo grupės posėdžius (vieną – gruodžio 1–2 d., o kitą – iki gruodžio mėn. pabaigos).
10. Nagrinėjant pasiūlymo dėl SCSM-HER elementus, susijusius su pasirengimu ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimu į jas, pirmininkaujanti valstybė narė pakvietė Visuomenės sveikatos darbo grupės atstovus dalyvauti diskusijose dėl atitinkamų punktų liepos 18 d., rugsėjo 1 d. bei 8 d. ir spalio 30 d. vykusiuose PROCIV darbo grupės posėdžiuose. Be to, atsižvelgdama į pasiūlyme numatytus tarpsektorinius krizių koordinavimo elementus, pirmininkaujanti valstybė narė pakvietė Pasirengimo būsimoms krizėms, reagavimo į jas pajėgumų ir atsparumo joms stiprinimo *ad hoc* darbo grupės atstovus dalyvauti visose PROCIV darbo grupės diskusijose, kuriose buvo aptariamas pasiūlymas dėl SCSM-HER.
11. Atsižvelgdama į tai, kad šis dokumentas yra siūlomos 2028–2034 m. DFP dalis, pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad labai svarbu užtikrinti nuolatinę Sąjungos finansinę paramą tiek civilinės saugos, tiek pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas srityse. Pasiūlymas taip pat yra svarbus žingsnis įgyvendinant 2025 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kurių dalyje dėl pasirengimo Europos Vadovų Taryba „dar kartą patvirtina šio klausimo svarbą ir tai, kad jį reikia spręsti skubiai, ir ragina valstybes nares nuosekliai didinti savo atsparumą, gerinti pasirengimą ir stiprinti krizių prevencijos bei reagavimo į jas pajėgumus, laikantis visus pavojus apimančio ir visos visuomenės įtraukimo požiūrio, atsižvelgiant į kintančią rizikos ir grėsmių panoramą. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos ir Komisijos tęsti darbą, susijusį su ES politikos indėliu į atsparumą ir pasirengimą atitinkamose srityse, be kita ko, ypatingos svarbos infrastruktūros atsparumo srityje, atsižvelgiant į valstybių narių atsakomybę ir kompetenciją. Ji primena įvairių rūšių krizių ypatumus ir tai, kad pagrindinė atsakomybė tokias krizes valdant tenka valstybėms narėms. Šiuo atžvilgiu Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos pateikti gaires, kad Komisija galėtų apsvarstyti galimybę gerinti Europos Sąjungos teikiamą paramą valstybėms narėms civilinės saugos srityje, taip pat kitose atitinkamose politikos srityse, kuriose ES parama suteikia aiškios pridėtinės vertės.“

12. Nuo rugsėjo 1 d. iki spalio 6 d. pirmininkaujant valstybei narei vadovaujant pasiūlymas buvo atidžiai apvarstytas, ir ji paprašė Komisijos pristatyti kiekvieną straipsnį, o valstybių narių – pateikti pastabas ir klausimus Komisijai ir, kai aktualu, Tarybos Teisės tarnybai. Po to pirmininkaujanti valstybė narė sugrupavo dalį straipsnių ir atitinkamas konstatuojamąsias dalis į tris atskiras grupes ir paprašė valstybių narių pateikti redakcinius pasiūlymus ir pastabas prieš posėdžius, sušauktus spalio 20 d. (1 grupė – 17–22 straipsniai), spalio 30 d. (2 grupė – taikymo sritis, tikslai, komiteto procedūra ir sveikatos aspektas) ir gruodžio 1–2 d. (3 grupė – Krizių koordinavimo centras ir parama tarpsektorinių krizių atvejais). Be to, pirmininkaujanti valstybė narė palankiai įvertino spalio 20 d. ir lapkričio 10 d. įvykusius atvirus pasikeitimus nuomonėmis dėl kitų pasiūlymo dalių ir paprašė Komisijos spalio 30 d. ir lapkričio 10 d. išsamiai pristatyti pasiūlymą įsteigti Krizių koordinavimo centrą ir teikti paramą tarpsektorinių krizių atvejais.
13. Be to, kad būtų pateiktas reikiamas kontekstas diskusijoms dėl pasiūlymo dėl SCSM-HER, pirmininkaujanti valstybė narė paprašė Komisijos rugsėjo 1 d. pristatyti prie pasiūlymo pridedamą poveikio vertinimo ataskaitą, o rugsėjo 17 d. – siūlomos DFP bendrą struktūrą ir pasirengimo bei atsparumo elementus, o Tarybos generalinio sekretoriato buvo paprašyta lapkričio 10 d. pristatyti integruotą politinio atsako į krizes mechanizmą (IPCR).
14. Remdamasi iš valstybių narių gautomis pastabomis, pirmininkaujanti Danija paskelbė du pasiūlymo dėl SCSM-HER reglamento dalinius kompromisinius tekstus: spalio 31 d. (1 grupė) ir lapkričio 21 d. (2 grupė). Šiais daliniais kompromisais siekiama rasti daugumos valstybių narių bendrą sutarimą ir pasiūlyti subalansuotą ir patikimą tekstą, kuriuo būtų pasiekti reglamento tikslai. Spalio 10 d. PROCIV darbo grupės posėdyje pirmininkaujanti valstybė narė pateikė dalinį kompromisą dėl 1 grupės, o gruodžio 1–2 d. numatyta posėdyje pateiks dalinį kompromisą dėl 2 grupės.
15. Pirmininkaujanti valstybė narė planuoja gruodžio mėn. viduryje PROCIV darbo grupės posėdyje pateikti dalinį kompromisą dėl 3 grupės.
16. Pirmininkaujanti valstybės narės daliniuose kompromisuose pirmininkaujanti valstybė narė siekė suteikti tekstui daugiau aiškumo ir taip užtikrinti, kad SCSM-HER reglamentas atitiktų nustatytus ES teisinius standartus, ir pašalinti neaiškumus. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė aiškesnę sąsają tarp 1) Sąjungos finansavimo, 2) šio finansavimo tikslų ir 3) reikalavimus atitinkančių veiksmų, kuriems gali būti skiriamas šis finansavimas. Pirmininkaujant valstybei narei taip pat buvo svarbu daliniuose kompromisuose atsižvelgti

į daugelį iš valstybių narių gautų prašymų, kad jos ir Taryba atliktų vieną iš pagrindinių vaidmenų vykdant SCSM-HER reglamente numatytą valdymą, ir kad tekste būtų atsižvelgiama į pagrindinę nacionalinę kompetenciją civilinės saugos, nacionalinio saugumo ir gynybos srityse, nes valstybės narės šiuo klausimu pateikė daug pasiūlymų. Visų pirma pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė dabartinį tinklo valdymą atitinkantį reikalavimą, kad Sąjungos civilinės saugos žinių tinklui patartų iš valstybių narių sudaryta valdyba. Be to, pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė įtraukti „rescEU“ plėtojimo vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu strateginį planą. Pirmininkaujančios valstybės narės daliniame kompromisiniame tekste numatyta, kad planą turėtų priimti Komisija, dalyvaujant valstybėms narėms, pagal komiteto procedūrą, kai įgyvendinimo aktas priimamas laikantis nagrinėjimo procedūros. Taip valstybėms narėms būtų užtikrintas didesnis skaidrumas ir daugiau įtakos ateityje plėtojant „rescEU“. Galiausiai pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė, kad, siekiant užtikrinti valstybių narių įtaką reglamente nustatytiems metiniams biudžetams ir atspindėti dabartinę Sprendime 1313/2013/ES nustatytą procedūrą, Sąjungos finansavimo darbo programos turėtų būti nustatytos įgyvendinimo aktais, priimamais laikantis nagrinėjimo procedūros.

III. IŠVADOS

17. Pirmininkaujanti valstybė narė nuoširdžiai vertina valstybių narių ir Komisijos pastangas nagrinėjant pasiūlymą dėl SCSM-HER. Be to, pirmininkaujanti valstybė narė pripažįsta svarbias valstybių narių delegacijų pastangas koordinuoti veiksmus su atitinkamomis nacionalinio lygmens valdžios institucijomis (visų pirma civilinės saugos, sveikatos, kariuomenės, atsparumo ir kt. srityse).
18. Pirmininkaujanti valstybė narė yra įsitikinusi, kad valstybių narių iškeltus susirūpinimą keliančius klausimus galima išspręsti, kartu išsaugant plataus užmojo tikslą stiprinti Sąjungos pasirengimo ir reagavimo pajėgumus, be kita ko, didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai atveju. Pirmininkaujanti Danija bendradarbiaus su pirmininkausiančiu Kipru tikėdamasi, kad Danijos pirmininkavimo laikotarpiu parengti kompromisiniai pasiūlymai suteiks tvirtą pagrindą didelei pažangai Kipro pirmininkavimo laikotarpiu.
19. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Nuolatinį atstovų komiteto ir Tarybos prašoma susipažinti su pažanga, padaryta nagrinėjant pasiūlymą dėl SCSM-HER.

PUBLIC